

Verslaggever Floris Kappelle (Foto: Dirk Kome).

Uitdragen en uitdagen tijdens Civil Power

Door: Floris Kappelle

19-12-2024

Optimisme overheerste tijdens het Civil Power Congres. Zeker bij keynote spreker René Bekkers, hoogleraar Filantropie aan de VU. Tegengeluid kwam van NWO-voorzitter Marcel Levi die vooral hamerde op het belang van investeren in onderzoek en innovatie. Cruciaal in deze tijden van draconische bezuinigingen en een zwalkend kabinet met als protagonist minister Bruins van OCW, die inmiddels Eppocalyps wordt genoemd. In een uitverkocht ING-auditorium loodste moderator Monique Pennings de zaal soepel door de geanimeerde middag. Onze verslaggever peilde de stemming in de wandelgangen.

Een impressie van de netwerkborrel:

Ons kent ons. (Foto: Dirk Kome).

'The joy of giving'

Louise Stefels van Filantropie Services Van Lanschot Kempen zag ondanks dalende giften wel een groeiend bewustzijn inzake nieuwe trends zoals nalatenschappen. 'En dat biedt perspectief voor de toekomst. Goede doelen zouden het publiek echter nog beter kunnen informeren over de mogelijkheden van schenken, vooral met oog op de vergrijzing. Tegelijk willen wij betrokkenheid creëren bij gevers door al deels bij leven te geven. Het mooie daarvan is *the joy of giving*. Overigens kan het kabinetsplan om de giftenaftrek te versoberen giften verder onder druk zetten. Belangrijk blijft het vertalen van persoonlijke waarden naar filantropische inspanningen die duurzame verandering teweeg brengen in de samenleving.'

Medemens centraal

Directeur Kansfonds Henriëtte Hulsebosch kijkt terug op een bewogen jaar: 'Voor ons gaat het om de medemens. Wij geloven in een samenleving waarin ieder mens telt. Helaas zien we met dit nieuwe kabinet minder aandacht voor thema's als armoede en dakloosheid. Verder zien we grote risico's opdoemen. Zoals bezuinigingen op de bed-bad-broodregeling. Hierbij wordt over het hoofd gezien dat ieder mens een menswaardig bestaan verdient. De focus op "bestaanszekerheid" zien we in de huidige plannen nauwelijks terug. De uitdagingen voor de filantropie zijn groot. Dat vraagt om nieuwe manieren van financieren. Denk aan ongeoormerkt geven, *participatory grantmaking*, impactvol investeren. De belangstelling daarvoor bij collega's groeit. Dat merk je tijdens Civil Power: we moeten uitdragen en uitdagen.'

Winnaar DDB 100 Elise Kant (r.) ontvangt de oorkonde van Henriëtte Hulsebosch, DDB 100 winnaar 2023.

Blijven uitleggen

FIN-voorzitter Ronald van der Giessen ziet 2024 als een verwarrend jaar waarin de filantropie heeft geleerd dat je altijd alert moet blijven op een overheid die niet betrouwbaar is. ‘Het fijne is dat wij dat wel willen zijn. Met dat argument overtuigen wij de overheid om goed naar het belang van de filantropie te luisteren. Wij dienen immers maatschappelijke belangen waar de overheid anders zelf voor in de bres moet springen. Verbeterpunten? Denk nooit dat anderen begrijpen wat je doet. We moeten dus blijven uitleggen. Ondertussen maakt de overheid schenken vanuit bedrijven steeds lastiger. Ook fiscale onduidelijkheid en wisselvalligheid werpen belemmeringen op voor filantropen. De overheid moet niet tussentijds de regels veranderen. Dat is fataal.’

Stille kracht

Laila Ait Baali, directeur bij Vereniging NOV bepleit een grotere zichtbaarheid van de sector. ‘Impact is zo belangrijk. Je moet laten zien wat je doet en waar je aan bijdraagt. Mijn advies: kruip meer in de haarvaten van de samenleving. Kom uit je bubbel en ga op veldbezoek. We moeten veel meer kijken naar de stille krachten en die in de spotlights zetten: het leger van vrijwilligers. Dat zijn de mensen die Nederland tot zo’n mooie, verbonden samenleving maken. Mijn advies: de samenwerking versterken tussen *civil society*, overheid, bedrijfsleven en filantropie. Laten wij als sector daarin het goede voorbeeld geven.’

Monique Pennings (r.) modereerde een geanimeerde paneldiscussie met beslissers in de filantropie.

Inperking middenveld

Margreet Plug van Goede Doelen Nederland kijkt terug op een grillig jaar: ‘Enerzijds zien we waardering voor het maatschappelijk middenveld, terwijl sommige sectoren het ook zwaar hebben, zoals internationale samenwerking. Vraag je steun aan de samenleving, en wij zijn een vrijgevig land, dan brengt dat verantwoordelijkheid voor goede doelen met zich mee. Je kunt daarin niet zorgvuldig genoeg zijn. Zorgelijk vind ik de inperking van maatschappelijke ruimte door de overheid. Als brancheorganisatie staan wij voor maatschappelijke waarden. Je moet kunnen demonstreren en kunnen procederen tegen de overheid. Die democratische waarden moeten we zien te behouden. Jongere generaties geven minder structureel, maar meer incidenteel en eten bijvoorbeeld minder vlees vanwege het klimaat. Dat is ook zorg voor de samenleving.’

Serieuze spreekbuis

Adriana Esmeijer, directeur algemene zaken bij de KNAW en voorzitter redactieraad van *Wereld van Filantropie*, staat er tevreden bij: 'Vandaag vieren we de honderd sleutelposities in de sector. Bekroond met het prachtige magazine. We streven naar een nieuwe bladformule met een gebalanceerde weging tussen fondsen en fondsenwervende instellingen en meer aandacht voor internationale context. Met de lancering van het nieuwe platform *Wereld van Filantropie* - in januari - brengen we de sector naar een hoger niveau. Een kleine stap voor de mensheid maar een grote stap voor de sector die hiermee een serieuze en professionele spreekbuis heeft.'

Adriana Esmeijer (KNAW)

Marcel Levi (NWO)

Louise Stefels (Van Lanschot)

Margreet Plug (GDN)

Ronald van der Giessen (FIN)

Ruben Koekoek (Social Finance)

Beschaving

Ook ambassadeur van de wetenschap Marcel Levi krijgt energie van deze dag: 'Goed dat er zoveel mensen gekomen zijn. Ik bespeur een gemeenschappelijk thema: beschaving. Wat verder opvalt is dat de regering er niet zoveel toe doet in Nederland. Het maakt niet uit wat ze doen. Als ze er niet zijn, gaat het ook wel goed. Wat er wel toe doet: verenigingen en maatschappelijke initiatieven: die zijn de *glue* van onze samenleving.'

Spot on

Ruben Koekoek van Social Finance NL en mede-auteur van *De Nieuwe Polder* schept hoop uit de woorden van Levi: 'Als rode lijn tussen alle sprekers van vandaag zie ik een deftige middelvinger naar het kabinet. Het afgelopen jaar was wel even slikken voor de organisaties die zich met de Noord-Zuid verhouding bezighouden. Die worden extreem gekort. Ook het Nederlandse landschap moet zich opnieuw uitvinden. Met een overheid als partner die op veel plekken niet thuis geeft. Echt zorgen maak ik me niet maar we moeten scherp blijven, nieuwe verbindingen zoeken en nieuwe manieren van financieren.'

Vertrouwen

Koekoek vervolgt: 'De veerkracht van de *civil society* in tijden van kaalslag en polarisatie als thema vind ik absoluut *spot on*. Mooi dat René Bekkers aantoonde dat de cijfers op dat gebied iets anders laten zien dan de media. Terwijl er nog genoeg samenwerking, vertrouwen en veerkracht is. Ondertussen zien we dat steeds meer vermogensfondsen hun hoofdvermogen inzetten in impact investeren. Een trend die verder doorzet. En daar zijn we hartstikke blij mee.'

AUP-uitgever Jan-Peter Wissink feliciteert Elise Kant.

(Fotografie: Dirk Kome).